

# Auswahlbibliographie zur Geschichte und Landeskunde der böhmischen Länder 1983\*

mit Nachträgen

zusammengestellt von Dorothea Hamer

## I. ALLGEMEINES

Bibliographien, Kataloge, Nachschlagewerke,  
Zeitschriften, Jahrbücher, Kongreßberichte

1. **Bibliografie** Jaroslava Haška. <Soupis jeho díla a literatury o něm.> Sest. a red. Boris Mědilek. Praha: Památník Národního písemnictví 1983. XXI, 338 S. [Jaroslav Hašek-Bibliographie. Verzeichnis seiner Werke u. Literaturverzeichnis über ihn.]
2. **Časopis** Matice moravské. Brno. 102. 1983. Příloha: Rejstřík bibliografický k Časopisu Matice moravské (Roč. 61—100.) Sest. Jaromír Kubíček. [Zeitschrift der Matica moravská. Beilage: Bibliographisches Register zur Zeitschrift der Matica moravská (Jahrgang 61 bis 100.) Zsgest. von Jaromír Kubíček.]
3. Ecclesia metropolitana Pragensis. — **Catalogus** collectionis operum artis musicae. Composuit Jiří Štefan. Pars 1 — Praha: Supraphon 1983 — (Catalogus artis musicae in Bohemia et Moravia cultae. Vol. 4.) 1. Auctorum nominibus signata opera manu scripta. A—K. 1983. 480 S.
4. **Hříbková**, Anna u. Jarmila Nováková: Sborník kandidátských prací k problematice MDH a KSČ. Praha: Univerzita Karlova 1983. 223 S. [Sammlung von Kandidatenarbeiten zur Problematik der Internationalen Arbeiterbewegung u. der Kommunistischen Partei der Tschechoslowakei.]
5. **Kašpar**, Oldřich: Soupis španělských tisku bývalé zámecké knihovny v Roudnici nad Labem nyní deponovaných ve Státní knihovně ČSR v Praze. Praha: Státní knihovna ČSR 1983. 387 S. [Verzeichnis spanischer Drucke, früher in der Schloßbibliothek zu Raudnitz an der Elbe, heute deponiert in der Staatsbibliothek der Tschechischen Sozialistischen Republik in Prag.]
6. **Maur**, Eduard: Manufakturní období kapitalismu v Českých zemích. Výběrová bibliografie literatury z let 1970—1979. [Die Zeit der Manufaktur im Kapitalismus der böhmischen Länder. Auswahlbibliographie der Literatur aus den Jahren 1970—1979.] In: Hospodářské dějiny. 11. 1983. S. 251—309.
7. **Musil**, František: Panská sídla v Československu. Předběžný seznam hradů, zámků, tvrzí, kaštelů, kurií a letohrádků. Praha: Klub sběratelů kuriozit Ústředního kulturní domu železničářů. Díl III: Morava a Slezsko. Praha. 1981. 116 S. [Herrenhäuser in der Tschechoslowakei. Vorläufiges Verzeichnis der Burgen, Schlösser, Festungen, Kastele u. Lustschlösser.]
8. **Nádvorníková**, Marie: Postavy českého divadla. Výběrová bibliografie knižních publikací a článků z divadelního tisku 1945—1980. Olomouc: Státní vědecká knihovna 1983. 85 S. [Gestalten des tschechischen Theaters. Auswahlbibliographie der Monographien u. Zeitschriftenaufsätze aus dem Theaterleben 1945—1980.]
9. **Prokop**, Jana: Bibliography of Czech dissidents. In: Nationalities Papers. 11. 1983, 1. S. 93—100.
10. **Rösel**, Hubert: Wörterbuch zu den tschechischen Schriften des J. A. Co-

\* Die mit \* bezeichneten Titel beruhen nicht auf Autopsie.

menius. Münster 1983. X, 895 S.

11. **Acta Comeniana.** Internationale Revue für Studien über J. A. Comenius. Hanau. 5. 1983.
12. **Archaeologia Historica.** Bratislava. 8. 1983. [Kongreßbericht.]
13. **Archaeologica Pragensia.** Archeologický sborník muzea hlavního města Prahy. Praha. 4. 1983. [Archäologisches Jahrbuch des Museums der Hauptstadt Prag.]
14. **Bohemia.** Zeitschrift für Geschichte und Kultur der böhmischen Länder. A Journal of History and Civilisation in East Central Europe. München. 24. 1983.
15. **Archivní časopis.** Praha. 33. 1983. [Archivzeitschrift.]
16. **Československý časopis historický,** Praha. 31. 1983. [Tschechoslowakische historische Zeitschrift.]
17. **Historický časopis.** Bratislava. 31. 1983. [Historische Zeitschrift]
18. **Časopis Matice moravské.** Brno. 102. 1983. [Zeitschrift des Mährischen Kulturvereins.]
19. **Časopis Moravského muzea v Brně.** Acta musei Moraviae. Vědy společenské. Scientiae sociales. Brno. 68. 1983.
20. **Časopis Národního muzea v Praze.** Řada historická. Praha. 152. 1983. [Zeitschrift des Nationalmuseums in Prag. Historische Reihe.]
21. **Časopis Slezského muzea.** Sér. B. Vědy historické. Acta Musei Silesiae. Scientiae historiae. Opava. 32. 1983.
22. **Hospodářské dějiny.** Economic History. Praha. 11. 1983.
23. **Dějiny věd a techniky.** Praha. 16. 1983. [Geschichte der Wissenschaften und der Technik.]
24. **Folia historica bohemica.** Praha. 5. 1983.
25. **Historická geografie.** 21. 1983. [Historische Geographie.]
26. **Historica.** Praha. 22. 1983. [Jahrbuch.]
27. **Jahrbuch** des Instituts für Deutsche Geschichte. Tel Aviv. 12. 1983.
28. **Judaica Bohemiae.** Praha. 19. 1983.
29. **Listy filologické.** Praha. 106. 1983. [Philologische Blätter.]
30. **Jižní Morava.** Vlastivědný sborník. Praha. 19. <22>. 1983. [Südmähren. Heimatkundliches Jahrbuch.]
31. **Památky archeologické.** Praha. 74. 1983. [Archäologische Denkmäler.]
32. **Philologica Pragensia.** Praha. 26<65>. 1983.
33. **Staletá Praha.** Sborník Pražského střediska státní památkové péče a ochrany přírody. Praha. 13. 1983. [Das hundertjährige Prag. Jahrbuch des Prager Zentrums der Denkmalpflege und des Umweltschutzes.]
34. **Právník.** Praha. 122. 1983. [Der Jurist.]
35. **Proměny.** New York. 20. 1983. [Metamorphosen.]
36. **Archeologické rozhledy.** Praha. 35. 1983. [Archäologische Rundschau.]
37. **Sborník k dějinám 19. a 20. století.** Praha. 8. 1982. [Jahrbuch zur Geschichte des 19. u. 20. Jhs.]
38. **Sborník historický.** Praha. 29. 1982. 30. 1983. [Historischer Sammelband.]
39. **Sborník Národního muzea v Praze.** Řada A. Historie. Praha. 37. 1983. [Sammelband des Nationalmuseums in Prag. Reihe A. Geschichte.]
40. **Sborník Národního muzea v Praze.** Řada C. Literární historie. Praha. 28. 1983. [Sammelband des Nationalmuseums in Prag. Reihe C. Literaturgeschichte.]
41. **Sborník archivních prací.** Praha. 33. 1983. [Jahrbuch für archivkundliche Arbeiten.]

42. **Sborník** prací filozofické fakulty brněnské univerzity. Řada archeologicko-klasická (E) Č. 28 Brno. 32. 1983. [Sammelband aus Arbeiten der philosophischen Fakultät der Brünner Universität.]
43. **Sborník** prací historických. Praha. 10. 1983. (Acta universitatis Palackianae Olomucensis. Facultas Philosophica. Historica. 22.)
44. **Pražský sborník** historický. Praha. 16. 1983. [Prager historisches Jahrbuch.]
45. **Slezský sborník**. Opava. 81. 1983. [Schlesisches Jahrbuch.]
46. **Československá slavistika**. Linguistika, historie. Praha. 1983. [Tschechoslowakische Slavistik. Linguistik, Geschichte.]
47. **Československá slavistika**. Literatura, folklor. Praha. 1983. [Tschechoslowakische Slavistik. Literatur, Folklore.]
48. **Slovo** a slovesnost. Praha. 44. 1983. [Wort und Literatur.]
49. **Studie**. Řím: Křestanská akademie. 1893, 1/2<85/> 6<90>. [Studien.]
50. **Právněhistorické studie**. Praha. 25. 1983. [Rechtshistorische Studien.]
51. **Studie** o rukopisech. Praha. 22. 1983. [Handschriftenstudien. Jahrbuch.]
52. **Svědectví**. Paris, New York, Wien. 18. 1983. 70—72. [Zeugenaussage.]
53. **Umění**. Praha. 31. 1983. [Kunst.]
54. **Hudební věda**. Praha. 20. 1983. [Musikwissenschaft.]

## II. LANDESKUNDE, DEMOGRAPHIE, VOLKSKUNDE

55. **Čtrnáct**, Pavel: Dojíždka do zaměstnání podle výsledků sčítání 1980. [Mit russ. u. engl. Zsfass.: Das Pendeln zwischen Arbeitsplatz und Wohnort nach der Volkszählung 1980.] In: Demografie. 25. 1983, 3. S. 221—233.
56. **Heilfurth**, Gerhard u. Isolde Maria Weineck: Hundert Lieder mit Melodien des erzgebirgischen Volkssängers Anton Günther. Dortmund: Forschungsstelle Ostmitteleuropa 1983. 223 S.
57. West-östliche **Kulturverflechtungen** in Mitteleuropa. Festgruß zum 80. Geburtstag von Bruno Schier. Hrsg. von Günter Wiegmann. Münster. 1982. 50 S., 2 Abb.

## III. GESCHICHTE

### 1. Historiographie, Quellen

58. **Čapková**, Dagmar: Myšlenka lidské aktivity v Komenského pojetí dějin. Praha. 1983. 95 S. ([ M. russ. u. engl. Zsfass.:] The Idea of human activity in Comenius' concept of history.)
59. **Chalupa**, Aleš: Prameny k dějinám ČSSR v Britských archivech a knihovnách. [Quellen zur Geschichte der ČSSR in britischen Archiven und Bibliotheken.] In: Sborník archivních prací. 35. 1985. S. 561—589.
60. **Kučera**, Jan u. Jiří Rak: Bohuslav Balbín a jeho místo v české kultuře. Vybrané texty a latinských originálů přel. Martin Svatoš a Helena Businká. Praha. 1983. 415 S., Abb. [Bohuslav Balbin u. sein Platz in der tschechischen Kultur.]
61. Die böhmischen **Länder** zwischen Ost und West. Festschrift für Karl Bosl zum 75. Geburtstag. Hrsg. von F. Seibt. München, Wien. 1983. 382 S.
62. \***Nenaševa**, Z. S.: Ideja slavjanskoj obščnosti v sovremennoj sovetskoj i čechoslovackoj istoriografii (Nekotorye terminologičeskie i teoretičeskie aspekty). [Die Idee der slawischen Gemeinsamkeit in der zeitgenössischen sowjetischen und tschechoslowakischen Historiographie (Einige terminologische und theoretische Aspekte).] In: Issledovanija po istoriografii slavjanovedenija i balkanistiki. Moskva. 1981. S. 78—96.

63. **Nittner**, Ernst: Volk, Nation und Vaterland in der Sozialethik Bernard Bolzanos. In: Die böhmischen Länder zwischen Ost und West. Festschr. für Karl Bosl zum 75. Geb. Hrsg. von F. Seibt. München, Wien, 1983. S. 149—174.
64. **Purš**, Jaroslav: Historiometrie v Československu. [Historiometrie in der Tschechoslowakei.] In: Historická geografie. 21. 1983. S. 9—36.
65. \***Rossos**, Andrew: Czech Historiography. In: Canadian Slavonic Papers. 24. 1982. S. 246—260, 359—385.
66. **Šamberger**, Zdeněk: Goethe a české dějiny. [Mit dt. Zsfass.:] Goethe und tschechische Geschichte (Am Rande Goethes Interesse über die tschechische Geschichte). In: Slovanský přehled. 1983, 2. S. 168—176.
67. **Spěváček**, Jiří: Die Quelleneditionen zur älteren böhmischen Geschichte und ihre Problematik (Zeitraum 1975—1980). In: Historica. 22. 1983. S. 237—251.
68. **Zachová**, Irena: Československá literatura kodikologická. [Tschechoslowakische kodikologische Literatur.] In: Studie o rukopisech. 272. 1983. S. 89—118.
69. **Zemek**, Metoděj u. Adolf Turek: Regesta listin z Lichtenštejnského archivu ve Vaduzu z let 1173—1526. [Regesten der im Lichtensteinschen Archiv in Vaduz aufbewahrten Urkunden aus den Jahren 1173—1526.] In: Sborník archivních prací. 33. 1983, 1. S. 149—296, 483—527.

## 2. Vor- und Frühgeschichte

70. **Gabriel**, František u. Jan Smetana: K vývoji výrobních okruhů červeně malované keramiky v severních Čechách. [Mit dt. Zsfass.:] Die Entwicklung der Produktionsbereiche rot gemalter Keramik in Nordböhmen. In: Archaeologia historica. 8. 1983. S. 119—138.
71. **Hájek**, Ladislav u. Václav Moucha: Nálezy ze Zámku u Bohnic v Národním Muzeu v Praze. [Mit dt. Zsfass.:] Die Funde aus der Lage „Zámka“ bei Bohnice [Bohntitz] im Nationalmuseum in Prag. In: Archaeologica Pragensia. 4. 1983. S. 19—116.
72. **Peškař**, Ivan: Sídlištní keramika z doby stěhování národů ve Velkých Němčicích (O. Břeclav). [Mit russ. u. dt. Zsfass.:] Die Siedlungskeramik aus der Völkerwanderungszeit in Velké Němčice (Bez. Břeclav), [Großniemtschitz, Bez. Lundenburg]. In: Památky archeologické. 74. 1983. S. 175—223.
73. **Rybová**, Alena u. Karla Motyková: Der Eisendepotfund der Latènezeit von Kolín. [Mit russ. u. tschech. Zsfass.] In: Památky archeologické. 74. 1983. S. 96—174.
74. **Sklenář**, Karel: Mohyly plavské v Budějovsku (Archeologický výzkum z roku 1866 ve světle dokumentů). [Mit dt. Zsfass.:] Die Erforschung der Hügelgräberfelder bei Plav [Plaben] (1888) im Licht der Dokumente. In: Časopis Národního muzea. Řada historická. 152. 1983, 1/2. S. 1—27.

## 3. Mittelalter

75. **Bělina**, Pavel: K předpokladům vzniku husitství ve východních Čechách. [Mit dt. Zsfass.:] Zu den Voraussetzungen der Entstehung der Hussitenbewegung in Ostböhmen. In: Sborník historický. 29. 1982. S. 63—118.
76. **Dragoun**, Zdeněk: Gotické dýky ve sbírkách Muzea hlavního města Prahy. [Mit dt. Zsfass.:] Gotische Dolche in den Sammlungen des Museums der Hauptstadt Prag. In: Archaeologica Pragensia. 4. 1983. S. 225—262.
77. **Ivanov**, Ju. F.: Jan Gus v sovjetskoj poslevoennoj istoriografii. [Jan Hus in der sowjetischen Nachkriegshistoriographie.] In: Sovetskoe slavjanovedenie. 1983, 5. S. 97—106.

78. \***Novotný**, Boris: Funde mittelalterlicher handwerklicher Erzeugnisse aus Iglau <Mähren>, <von der 2. Hälfte des 13. bis zum Beginn des 15. Jhs.>. Wien: Verlag der Österreichischen Akademie der Wissenschaften. 1982. 22 S. 33 Taf.
79. **Pešek**, Jiří u. Bohdan Zilynský: Vztah k městům a problematika pražských dějin doby jagellonské v kronice české Václava Hájka z Libočan. [Mit dt. Zsfass.:] Die Beziehung zu den Städten und die Problematik der Prager Geschichte der Jagellonenzeit in der Böhmisches Chronik des Václav Hájek von Libočan. In: Pražský sborník historický. 16. 1983. S. 53—76.
80. **Štastný**, Radko: Cambridžský rukopis Dalimilovy kroniky a doba Karla IV. [Mit engl. Zsfass. Die Cambridge-Handschrift der Dalimil-Chronik und die Zeit Karls IV.] In: Česká literatura. 31. 1983, 5. S. 385—400.
81. **Třeštík**, Dušan: Nejstarší přemyslovci ve světle přírodovědeckého a historického zkoumání. [Mit russ. u. dt. Zsfass.:] Die ältesten Přemysliden im Lichte der naturwissenschaftlichen und historischen Forschung. In: Československý časopis historický. 31. 1983, 2. S. 233—255.
82. **Vaněček**, Václav: Jště k charakteristice Karla IV. některé otázky. [Mit russ. Zsfass. Noch einmal zur Charakteristik Karls IV. einige Fragezeichen.] In: Právněhistorické studie. 25. 1983. S. 5—18.

#### 4. Neuzeit bis 1918

83. **Barteček**, Ivo: Saská politika a české stavovské povstání (květen 1618 — srpen 1619). [Mit russ. u. dt. Zsfass.:] Die sächsische Politik und der Aufstand der böhmischen Stände (Mai 1618 — August 1619). In: Sborník historický. 30. 1984. S. 5—48.
84. **Briefe** und Dokumente zur Geschichte der österreichisch-ungarischen Monarchie unter besonderer Berücksichtigung des böhmisch-mährischen Raumes. Hrsg. von Ernst Rutkowski. Teil 1: Der verfassungstreue Großgrundbesitz 1880 bis 1899. München, Wien. 1983. 796 S.
85. \***Buckisch**, Gottfried Ferdinand: Schlesische Religions-Akten 1517 bis 1675. Teil I. Einführung. Bearb. von Joseph Gottschalk, Johannes Grünewald, Georg Steller. Köln. 1982. 145 S.
86. **Haupt**, Herbert: Fürst Karl I. von Liechtenstein, Oberhofmeister Kaiser Rudolfs II. und Vizekönig von Böhmen. Hofstaat und Sammeltätigkeit. Edition der Quellen aus dem Liechtensteinschen Hausarchiv. Bd. 1. 2. Wien. 1983.
87. **Hausenblasová**, Jaroslava: Berní reforma Josefa II. v Čechách. [Mit russ. u. engl. Zsfass. Die Steuerreform Josefs II. in Böhmen.] In: Hospodářské dějiny. 11. 1983. S. 139—162.
88. **Heimann**, Heinz-Dieter: Über ‚Außenpolitik‘ in der Zeit der ‚Böhmischen Anarchie‘. Zum späten böhmischen Söldnerwesen als Forschungsproblem. In: Bohemia. 24. 1983. S. 253—274.
89. **Janáček**, Josef: Italové v Předbělohorské Praze (1526—1620). [Mit ital. u. dt. Zsfass.:] Die Italiener in Prag in der Zeit vor der Schlacht am Weißen Berg (1526—1620). In: Pražský sborník historický. 16. 1983. S. 77—118.
90. **Město** v české kultuře 19. století. Sborník sympozia v Plzni, 4.—6. března 1982. Red. Milena Freimanová. Praha: Národní galerie 1983. 438 S., 95 Abb. auf Taf. [Die Stadt in der böhmischen Kultur des 19. Jahrhunderts.]
91. **Monarchie** oder Ständestaat. Der Böhmisches Aufstand von 1618. Quellen und wissenschaftliche Diskussion. Zsgest. von Klaus Gerteis. Trier. 1983. 85 S.
92. **Pokorný**, Václav: Zásahy rakouské vlády do všeobecných voleb do říšské rady v roce 1907. Zákon a skutečnost. [Mit dt. Zsfass.:] Die Eingriffe der öster-

- reichischen Regierung in die allgemeinen Reichsratswahlen im Jahre 1907. Gesetz und Wirklichkeit. In: *Právněhistorické studie*. 25. 1983. S. 19—49.
93. **Pánek**, Jaroslav: Zápas o vedení české stavovské obce v polovině 16. století. [Mit russ. u. dt. Zsfass.:] Das Ringen um die Führung der böhmischen Ständegemeinde in der Mitte des 16. Jhs. In: *Československý časopis historický*. 31. 1983. S. 855—884.
94. **Roubiczek**, Paul: *Across the Abyss*. Transl. by George Bird. With an Introduction by Erich Heller. Cambridge, London, New York. 1982. 325 S.
95. **Šimsa**, Jan: Hromádkova kritika Masaryka. [Hromádkas Kritik an Masaryk.] In: *Proměny*. 20. 1983. S. 19—37.
96. **Sousedík**, Stanislav: Valerián Magni. 1586—1661. Kapitola z kulturních dějin Čech 17. století. Praha. 1983. 188 S., 2 Portr. [Valerian Magni. 1586—1661. Ein Kapitel aus der Kulturgeschichte Böhmens im 17. Jahrhundert.]
97. **Symposium**: The intimate Palacký. A Collection of studies devoted to the 'Father of the Czech Nation', František Palacký (1798—1876). In: *Nationalities Papers*. 12. 1984. S. 1—48.
98. \* **Willars**, Christian: Der Blick aus Böhmen. In: *Vom Reich zu Österreich — Kriegsende und Nachkriegszeit, erinnert von Augen- und Ohrenzeugen*. Hrsg. von Jochen Jung. Salzburg. 1983.

#### 5. Neuzeit 1919—1945

99. **Azyl v Československu 1933—1938**. Jiří Veselý [u. a.] Praha. 1983. 335 S. [Azyl in der Tschechoslowakei 1933—1938.]
100. **Faltys**, Antonín: Deutschböhmen — Versuch einer bürgerlichen Lösung der tschechisch-deutschen Beziehungen im Rahmen der bürgerlich-demokratischen Revolution nach dem Zerfall der Österreichisch-Ungarischen Monarchie. In: *Historica*. 22. 1983. S. 77—118.
101. **Fic**, Vladimír: Národní sjednocení v politickém systému Československa 1930—1938. Příspěvek ke kritice českého buržoazního nacionalismu. Praha. 1983. 213 S., 28 Abb. [M. russ. u. dt. Zsfass.:] Die nationale Vereinigung im politischen System der Tschechoslowakei. 1930—1938.
102. Deutsche **Gesandtschaftsberichte** aus Prag. Innenpolitik und Minderheitenprobleme in der Ersten Tschechoslowakischen Republik. Hrsg. von Manfred Alexander. Teil 1: Von der Staatsgründung bis zum ersten Kabinett Beneš 1918—1921. Berichte des Generalkonsuls von Gebtsattel, des Konsuls König und des Gesandten Professor Saenger. München. 1983. 751 S.
103. **Kalašnikova**, Svetlana: Otázka uznání SSSR de iure v politice Československa v letech 1924—1926. [M. russ. Zsfass.] Praha. 1983. 135 S. [Die Frage der de iure Anerkennung der UdSSR in der tschechoslowakischen Politik der Jahre 1924—1926.]
104. **Kopaševa**, M. I.: Obščestvenno-političeskije i kul'turnye svjazi SSSR i Čechoslovákii v seredine 30-ch godov. [Gesellschaftlich-politische und kulturelle Verbindungen der SSSR und der Tschechoslowakei Mitte der dreissiger Jahre. In: *Sovetskoe slavyanovedenie*. 1983. S. 29—40.
105. **Pithart**, Petr: První republika: jak ji viděla opozice. Úvahy o pravica a nacionalismu mezi válkami. [Die erste Republik: wie sie die Opposition gesehen hat. Betrachtungen über die Rechte und den Nationalismus zwischen den Kriegen.] In: *Svědectví*. 18. 1983, 70/71. S. 271—314.
106. **Raková**, Svatava: U. S. Central European Policy (Nov. 1918 — June 1919). 1. U. S. Preparations for the Solution of Central European Problems at the Paris Peace Conference. In: *Historica*. 22. 1983. S. 119—182.

107. **Sborník k 65. vzniku Československé republiky.** Praha. 1983. 241 gez. Bl. [Mschr. autogr.] [Sammelband zum 65. Jahrestag der Entstehung der Tschechoslowakischen Republik.]
108. **Serapionova, E. P.:** Projekty sozdaniija poslevoennoj Čechoslovacko-polskoj konfederacii (1939—1941). [Projekte z. Gründung e. Tschechoslowak.-Poln. Konföderation n. d. Kriege (1939—1941.)] In: Sovetskoe slavjanovedenie. 1983. S. 24—35.
109. \* **Sudetendeutsche** — Opfer und Täter. Verletzungen des Selbstbestimmungsrechtes und ihre Folgen. 1918—1982. Hrsg. von Leopold Grünwald. Wien. 1983. 117 S.
110. **Tomaszewski, Jerzy:** Zprávy polského konsula v Lipsku o přípravách III. říše proti Československé Republice v roce 1938. [Die Berichte des polnischen Konsuls in Leipzig über die Vorbereitungen des 3. Reichs gegen die Tschechoslowakische Republik im Jahr 1938.] In: Sborník archivních prací. 33. 1983. S. 297—364.
111. **Žádný, K.:** První republika v pojetí Emanuela Rádl. [Die erste Republik im Verständnis Emanuel Rádl.] In: Svědectví. 18. 1983, 70/71. S. 315—338.

#### 6. Neuzeit nach 1945

112. **Bachstein, Martin K.:** Eastern Europe in the Eighties: A Speculative Look at a Crucial Decade in the Borderlands between the Soviet Union and the West. In: Die böhmischen Länder zwischen Ost und West. Festschrift für Karl Bosl zum 75. Geb. Hrsg. von F. Seibt. München, Wien. 1983. S. 349—357.
113. **Československo 1968, Polsko 1981 a krize sovětských systémů.** Sborník z mezinárodního semináře v Paříži v říjnu 1981. Autoři: Wladimir Andreff u. a. Köln. 1983. 276 S. [Tschechoslowakei 1968, Polen 1981 u. die Krise der Sowjet-systeme.]
114. **Douděra, Karel:** Jak se rozhoupával zrady zvon. Praha. 1983. 272 S., 23 Abb. auf Taf. [Als die Glocke des Verrats läutete.]
115. Der „Prager Frühling“. Ein wissenschaftliches Symposium. Hrsg. von Zdeněk Mlynář. Köln. 1983. 323 S.
116. **Indra Bořivoj u. Vladimíra Hradecká:** Neznámý pramen ke květnovému povstání českého lidu. [Eine unbekannte Quelle zum Maiaufstand des tschechischen Volkes.] In: Sborník archivních prací. 35. 1985. S. 357—397.
117. **Kaplan, Karel:** Politische Persekution in der Tschechoslowakei 1948—1972. Köln: Index 1983. 55 S. (Forschungsprojekt „Krisen in den Systemen sowjetischen Typs“. Studie Nr. 3.)
118. **Knap, Josef:** Bez poslední kapitoly. Vzpomínky. S doslovem Antonína Kratochvíla. Řím. 1983. 167 S., 1 Portr. [Ohne letztes Kapitel. Erinnerungen.]
119. **Mlynář, Zdeněk:** Krize v sovětských systémech 1953—1981. <Příspěvek k teoretické analýze.> Köln. 1983. 210 S. [Die Krise in den Sowjetsystemen 1953—1981. Ein Beitrag zur theoretischen Analyse.]
120. **Müller, Adolf:** Die Tschechoslowakei in den achtziger Jahren. In: Ost-europa. 35. 1985. S. 799—812.
121. **Human Rights in Czechoslovakia.** A documentation, september 1981-december 1982. Based on reports by human right groups. <Charter 77, VONS>, court records, official statements of the Czechoslovak government and other documents. Comp. by Vilém Prečan. Paris: Help and Action Coordination Committee 1983. 115 S.
122. **Tigrid, Pavel:** Arbeiter gegen den Arbeiterstaat. Widerstand in Ost-europa. Aus dem Tschechischen übers. von Friedrich Uttitz. Köln. 1983. 157 S.

123. **Vondrášek**, Václav: KSČ a mocenskopolitický zápas v předvečer února 1948. [Mit russ. u. dt. Zsfass.] Die KPTsch und das machtpolitische Ringen am Vorabend des Februars 1948. In: Československý časopis historický. 31. 1983, 5. S. 645—673.
124. **K zneužívání** psychiatrie v ČSSR. [Zum Mißbrauch der Psychiatrie in der ČSSR.] In: Studie. 1983. S. 518—538.

## 7. Ortsgeschichte

125. Erlbeck, Gustav: **Aich** bei Karlsbad, Dorf- und Familiengeschichte. Nürnberg. 1983. 127 S., 6 Bildtaf., Ktn.
126. Schrott, Josef: Familienchronik von **Böhmisch-Liebau**, Kreis Sternberg Ostsudetenland. Büttelborn, Klein Gerau. 1983. getr. Pag., Ktn., 1 Faltkt.
127. Procházka, Rudolf u. Antonín Štof: Příspěvek k osídlení Bořitova a Černé Hory na Blanensku. [Mit dt. Zsfass.:] Zur Besiedlungsentwicklung von Bořitov [Borstendorf] und Černa Hora [Černahora] in der Gegend von Blansko. In: Vlastivědný věstník moravský. 35. 1983, 1. S. 46—58.
128. Tomschick, Erich: **Brünn** im Wandel der Zeit. Das Deutschtum der Landeshauptstadt von Mähren und ihrer Sprachinsel. In Text u. Bild gestaltet von Erich Tomschik. Stuttgart: Bundesverband der „Bruna“ 1983. 175 S., m. zahlr. z. T. farb. Abb.
129. Brno mezi městy střední Evropy. Sborník projevů, studií, úvah a sdělení z vědeckého sympozia konaného 29.—30. listopadu 1979. K vyd. přípr. František Zřídka Veselý a Václav Peša. Brno: Archiv města Brna 1983. 283 Abb. [Brünn unter den Städten Mitteleuropas. Ein Symposium.]
130. Okresní archiv Brno-venkov se sídlem v Rajhradě. Průvodce po archivních fondech a sbírkách. (Zprac. Hana Přileská, Drahomíra Drábková, Marie Kašubová, Marie Kavalcová.) Praha: Tisková, ediční a propagační služba MH, Brno: Muzejní a vlastivědné společnost 1983. 280 S., 28 Abb. auf Taf. [Das Bezirksarchiv Brünn-Land mit Sitz in Großraigrern.]
131. Francek, Jindřich: Černá kniha města Chlumce nad Cidlinou z let 1562—1671. [Das Schwarzbuch der Stadt Chlumetz über der Cidlina aus den Jahren 1562—1761.] In: Acta musei Reginaehradecensis, s. B.: Scientiae sociales XVI, 1983, S. 81—92.
132. Frolík, Jan: K počátkům Chrudimi. [Mit dt. Zsfass.:] Zu den Anfängen von Chrudim. In: Archeologické rozhledy. 35. 1983, 5. S. 517—539.
133. Demandt, Dieter: Die Judenpolitik der Stadt **Eger** im Spätmittelalter. In: Bohemia. 24. 1983. S. 1—19.
134. Kašička, František u. Bořivoj Nechvátal: Loket. Praha. 1983. 265 S. 100 Abb., 1 Faltkt. [Elbogen.]
135. Theisinger, Hugo: Aus dem Egerland: **Falkenau**, Stadt und Land. Größtes westböhmisches Industriegebiet mit den Städten und Gemeinden des Landkreises. Ein Heimat- und Ortsbuch. Mitherausgeber: Josef Fritsch. Buchloe: Obermayer 1983. 630 S., 10 Farbtaf., Abb., Ktn., Tab.
136. Schmidt, Theoderich: **Graslitz**. Die Bevölkerung einer sudetendeutschen Stadt einst und jetzt. Karlstein am Main. 1983. 372 S., 4 Bildtaf., Tab., Ktn.
137. **Jauernig** und das Jauerniger Ländchen. Ein Heimatbuch des ehemaligen Gerichtsbezirkes Jauernig. Im Auftrag des Heimatbundes Jauernig und Umgebung hrsg. von Hans Pacht. Regensburg: Studio Druck 1983. 594 S., m. zahlr. Abb., 1 Faltplan.
138. Miessler, Arno u. Rudolf Schwertner: **Kratzau**. Ein Bilderbuch von Land und Leuten. Sudetendeutsche Heimat zwischen Jeschken- und Isergebirge im

- nördlichen Böhmen. Kaufbeuren-Neugablonz: Kratzauer Gilde 1983. 191 S., Abb.
139. Kaše, Jiří, Jan Outrata, Zdeněk Helfert: Křivoklát. Praha: Štredočeské nakl. 1983. 141 S., 43 Farbtaf., 47 z. T. farb. Abb. [Pürglitz.]
140. Der Kreis **Krummau** an der Moldau. Die Heimat Adalbert Stifters. Hrsg.: Rupert Essl. Unterhaching bei München: Selbstverl. des Heimatkreises Krummau a. M. 1983. 743 S., Abb., 1 Faltkt.
141. Verlorene Heimat — Gemeinde **Langgrün**, Kreis Karlsbad. Hrsg. Oskar Schneider. Augsburg. 1983. 114 S., Abb.
142. **Lidice**. Ein böhmisches Dorf. Hrsg.: Uwe Naumann. Mit Berichten der Frauen von Lidice u. Texten von Alexander Abusch [u. a.]. Frankfurt am Main. 1983. 160 S., Abb.
143. Guldan, Wenzel: Ortschronik **Maschowitz**. Wappen von Böhmen. Rietberg: Rehling u. Schoppengerd 1983. 256 S., m. zahlr. Abb.
144. Chronik der sudetendeutschen Ortschaft **Müllestad**, Gemeinde Habakladrau, Kreis Marienbad, Egerland, Böhmen, ČSR-ČSSR. Geschichte eines sudetendeutschen Dorfes, seiner Menschen und seines Schicksals. Angelegt u. zsgest. von Rudolf Schweinitzer unter Mitarbeit von Franz Egerer u. Karl Benedikt. Bad Windsheim. 1983. 259 S., Abb., Pläne, Ktn.
145. Tinzmann, Roderich: Die Gemeinde **Nieder-Adersbach**. Forchheim Obfr.: Heimatkreis Braunau/Sudetenland 1983. 95 S., Abb., 2 Faltpl.
146. Bauer, Alois: Die Gründung von **Pfaffengrün**. Fürth. 1983. 212, 74 S. Abb.
147. Čarek, Jiří: Z dějin staroměstských domů. [Mit dt. Zsfass.:] Zur Geschichte der Altstädter Häuser [Prag]. In: Pražský sborník historický. 16. 1983. S. 5—44.
148. Klápště, Jan, Zdeněk Smetánka u. Zvonimír Dragoun: Příspěvek ke studiu zemědělského zázemí středověké Prahy. [Mit engl. Zsfass. Beitrag zu einer Studie über das landwirtschaftliche Hinterland der mittelalterlichen Stadt Prag.] In: Archeologické rozhledy. 35. 1983, 4. S. 387—426.
149. Kašička, František u. Bořivoj Nechvátal: Radomyšl. Proměny městečka. Strakonice: Muzeum středního Pootaví 1983. 116 S., 64 Abb. [Radomischl. Umwandlung des Ortes.]
150. Unsere Gemeinde **Schönau** bei Neutitschein in Nordmähren. Eine Chronik mit Bildern sowie eine Beschreibung des Ortes und seiner Bewohner, wie diese in der Zeit von der Gründung in den Jahren 1260—1280 bis zur Vertreibung — von 1945 bis 1946 — als Deutsche lebten. Rockenberg: Bingel 1983. 271 S., 254 Abb. [Umschlagt.:] Geschichte der Gemeinde Schönau.
151. Brandl, Josef: **Schönfeld**. Ehemalige königlich freie Bergstadt im Egerland Stockstadt am Main: Schönfelder Heimat- u. Geschichtsverein e. V. 1983. 332, 113 S., m. zahlr. Abb., 3 Faltpl.
152. Lintner, Karl: **Schönwald**. Dokumentation mit Überlieferungen, Erinnerungen und Gedanken von einem deutschen Gebirgsdorf in Nordmähren. Bamberg: Kober 1983. 399 S., m. zahlr. Abb., Ktn.

#### 8. Nationalitäten

153. **Kolář**, Josef: Bulharská demokratická emigrace v Československu v letech 1923—1933. Praha. 1983. 113 S. [Die bulgarische demokratische Emigration in der Tschechoslowakei in den Jahren 1923—1933.]
154. **Magocsi**, Paul R.: The Rusyn-Ukrainians of Czechoslovakia. A historical survey. Wien. 1983. 93 S., Ktn.

#### 9. Parteiengeschichte

155. **Borák**, Mečislav u. Dušan Janák: Přehled dějin KSČ v severomoravském kraji v letech. 1848—1981. Ostrava: Profil 1983. 792 S. [Überblick über die Ge-

schichte der Kommunistischen Partei der Tschechoslowakei in Nordmähren für die Zeitperiode 1848—1981.]

156. **Fidelius**, Petr: Jazyk a moc. München. 1983. 184 S. Language and power. On the subject of words. The key of contemporary communist propaganda. The propaganda tale of Stalin. Totalitarian thinking.

157. **Formánek**, Miloslav: Věda — třetí síla v politice? Praha. 1983. 215 S. [Ist die Wissenschaft die dritte Kraft in der Politik?]

158. **Kampf**, Widerstand, Verfolgung der sudetendeutschen Sozialdemokraten. Dokumentation der deutschen Sozialdemokraten aus der Tschechoslowakei im Kampf gegen Henlein und Hitler. Erarb. von Adolf Hasenöhr. Stuttgart: Seliger-Gemeinde 1983. 649 S., Abb.

159. **Protokol II**. Rádného sjezdu Komunistické strany Československa. 31. 10. — 4. 11. 1924. (Odp. red. Petr Kyncl) Praha. 1983. 761 S., 1 Falttab. [Protokoll des 2. ordentlichen Kongresses der Tschechoslowakischen Kommunistischen Partei am 31. 10. — 4. 11. 1924.]

#### IV. RECHT, VERWALTUNG

160. **Beňa**, Jozef: Košický vládný program a právná kontinuita ČSR. [Das Kaschauer Regierungsprogramm und die Rechtskontinuität der ČSR.] In: Právněhistorické studie. 25. 1983. S. 65—86.

161. **Haderka**, Jiří: K některým paternitním problémům z hlediska čs.-sovětské smlouvy z 12. srpna 1982. [Mit russ. u. engl. Zsfass. Zu einigen Vaterschafts-problemen vom Gesichtspunkt des tschechisch-sowjetischen Vertrages vom 12. August 1982 aus.] In: Právník. 124. 1985. S. 1008—1018.

162. **Hendrych**, Dušan: K pojmu odvěti a odvětvového řízení československé státní správy. [Mit russ. Zsfass. Zum Begriff der Verzweigung und der verzweigten Lenkung in der tschechoslowakischen Staatsverwaltung.] In: Stát a právo. 21. 1983. S. 97—127.

163. **Pauly**, Jan: Společenský zájem v československé občanském právu. Praha. 1983. 131 S. [Das gesellschaftliche Interesse am tschechoslowakischen Zivilrecht.]

164. **Schelle**, Karel: K organizaci státní správy ve Slezsku a na severní Moravě v době vzniku Československé Republiky. [Mit russ. Zsfass. Zur Organisation der staatlichen Verwaltung in Schlesien und in Nordmähren zur Zeit der Entstehung der Tschechoslowakischen Republik.] In: Časopis Slezského muzea. Vědy hist. Sér. B. 32. 1983, 2. S. 124—144.

165. **Šrámek**, Aleš: K systematické norem jako nástroje řízení v československé socialistické státní správě. [Mit russ. Zsfass. Zur Systematik der Normen als einem Instrument der Lenkung in der tschechoslowakischen sozialistischen Staatsverwaltung.] In: Stát a právo. 21. 1983. S. 129—161.

166. **Výzkum** lidských a občanských práv v ČSSR a v ostatním světě. [Mit russ. Zsfass. Die Untersuchung der Menschen- und Bürgerrechte in der ČSSR und in der übrigen Welt.] In: Stát a právo. 21. 1983. S. 5—40.

#### V. WIRTSCHAFTS- UND SOZIALWISSENSCHAFTEN

167. **Altmann**, Franz-Lothar: Spargrogramme und Osthandel als Wachstumsstabilisatoren?: Die ČSSR 1983/84. München: Osteuropa-Institut 1984. 27 Bl.

168. **Balcárek**, Pavel: Robotní spory neuhubelských poddaných v letech 1607—1638. [Mit dt. Zsfass.: Robotstreitigkeiten der Untertanen von Neuhubel in den Jahren 1607—1638. In: Časopis Matice moravské. 102. 1983. S. 297—315.]

169. **Cambel**, S.: Opyt kommunističeskoj partii Čechoslovakii v rešenii agrarno-

- krest'anskogo voprosa. [Die Erfahrung der KSČ bei der Lösung der landwirtschaftlich-bäuerlichen Frage.] In: Sovetskoe slavjanovedenie. 1983. S. 19—27.
170. **Daten** ausgewählter tschechoslowakischer Betriebe in den Jahren 1971—1981. <Beschäftigte, Löhne, Bruttoproduktionen, Bruttowertschöpfung, Produktionsprogramme.> Zsgest. u. berechnet aufgrund der Monatsschrift Statistické přehledy, Prag, Jahrgänge 1971—1982. Bearb. Jiří Sláma. München: Osteuropa-Institut 1983. 45 gez. Bl.
171. **Grobelný, Andělín**: K vývoji obyvatelstva a ke změnám jeho sociálně profesní struktury v ostravské průmyslové oblasti v letech 1938—1945. [Mit dt. Zsfass.:] Zur Entwicklung der Bevölkerung und zu den Änderungen in der Sozial- und Professionsstruktur im Ostrauer Industriegebiet in den Jahren 1938—1945. In: Slezský Sborník. 81. 1983, 3. S. 177—190.
172. **Heumos, Peter**: Kleingewerbe und Handwerk in Prag im späten 19. und frühen 20. Jahrhundert. In: Bohemia. 24. 1983. S. 104—124.
173. **Hlušičková, Růžena**: Boj o průmyslové konfiskáty v Československu v letech 1945—1948. Praha. 1983. 179 S. [Der Kampf um die Konfiskationen innerhalb der Industrie in den Jahren 1945—1948 in der Tschechoslowakei.]
174. **Horáčková, Svatava**: Správa Valdštejnských statků na Mnichovohradištsku v druhé polovině 17. století. [Mit russ. u. dt. Zsfass.:] Die Waldstein'sche Güterverwaltung im Gebiet von Mnichovo Hradiště [Münchengrätz] in der zweiten Hälfte des 17. Jhs. In: Sborník archivních prací. 33. 1983. S. 390—442.
175. **Horská, Pavla**: K otázce sociálního vývoje Českých zemí na přelomu 19. a 20. století. [Mit dt. Zsfass.:] Zur Frage der sozialen Entwicklung in den Böhmisches Ländern um die Wende des 19. u. 20. Jhs. In: Sborník historický. 29. 1982. S. 119—178.
176. **Humí, Václav**: Ke studiu sídel nižší šlechty na Táborsku a Vltavotýnsku ve 13.—15. století. [Mit russ. u. dt. Zsfass.:] Zum Studium der Kleinadelssitze in den Regionen von Tábor und Týn nad Vltavou [Thein an der Moldau] im 13.—15. Jh. In: Sborník historický. 29. 1982. S. 5—62.
177. **Indra, Bohumír**: Cínaři ve slezských městech od 16. do druhé poloviny 19. století. [Mit russ. u. dt. Zsfass.:] Zinngiesser in schlesischen Städten vom 16. bis zur 2. H. des 19. Jhs. In: Časopis Slezského muzea. Vědy hist. Sér. B. 32. 1983, 2. S. 145—163.
178. **Kárný, Miroslav**: Úloha řídicích štábů SS v mechanismu válečného hospodářství: případ Litoměřice. [Mit russ. u. dt. Zsfass.:] Die Funktion der SS-Führungsstäbe im Mechanismus der Kriegswirtschaft[: der Fall Leitmeritz]. In: Sborník historický. 30. 1984. S. 145—186.
179. **Kosta, Jiří**: Aufgelockerter Pflanzenzentrismus — Erfolge blieben aus. Zur Wirtschaftsentwicklung in der Tschechoslowakei. In: Osteuropa. 35. 1985. S. 813—826.
180. **Křivka, Josef**: Průměrná roční produkce obilovin v Čechách v první polovině 19. století. [Mit russ. u. dt. Zsfass.:] Die durchschnittliche jährliche Getreideproduktion in Böhmen in der ersten Hälfte des 19. Jhs. In: Československý časopis historický. 31. 1983, 3. S. 378—391.
181. **Langhammerová, Jiřina**: Krajkářství na Domažlicku. [Mit dt. Zsfass.:] Die Spitzenklöppelei im Gebiet von Domažlice. In: Časopis Národního muzea. Řada hist. 152. 1983, 3/4. S. 158—179.
182. **Matějsek, František**: Moravské vinice a třicetiletá válka (1. část) [Mit russ. u. dt. Zsfass.:] Mährische Weinberge und der Dreißigjährige Krieg. In: Sborník historický. 30. 1984. S. 49—120.
183. **Materiály** k politickým, hospodářským a sociálním dějinám Československa v letech 1929—1939. Věd. red. Jurij Křížek. In: Sborník k dějinám 10. a 20.

století. 8. 1982. 354 S. [Materialien zur politischen, wirtschaftlichen und sozialen Geschichte der Tschechoslowakei in den Jahren 1929—1939.]

184. **Matoušková, Anna:** K ekonomické problematice krávkolátského železářství v první polovině 19. století. [Mit russ. u. engl. Zsfass. Zur ökonomischen Problematik der Pürlitzer Eisenindustrie in der 1. Hälfte des 19. Jhs.] In: Hospodářské dějiny. 11. 1983. S. 193—239.

185. **Měřinský, Zdeněk:** K problematice archeologického výzkumu řemeslné výroby 10. až první poloviny 16. století na Moravě a ve Slezsku. [Mit dt. Zsfass.:] Zur Problematik archäologischer Untersuchungen der handwerklichen Produktion vom 10. bis in die erste Hälfte [des] 16. Jahrhunderts in Mähren und Schlesien. In: Archaeologia historica. 8. 1983. S. 41—71.

186. **Metějček, Jiří, Jan Steiner u. Anna Šmídová:** Relace mezi průmyslem a výrobními řemesly v průmyslových oblastech ČSR (k roku 1930). [Mit dt. Zsfass.:] Die Relationen zwischen Industrie und Produktionsgewerben in den Industriegebieten der ČSR (zum Jahre 1930). In: Slezský sborník. 81. 1983, 1. S. 7—30.

187. **Nemeškal, Lubomír:** Česká mincovní reforma z roku 1469 v širších peněžně historických souvislostech. [Mit dt. Zsfass.:] Die böhmische Münzreform vom Jahre 1469 in ihren breiteren geldgeschichtlichen Zusammenhängen. In: Časopis Národního muzea v Praze. Řada Hist. 152. 1983, 3/4. S. 97—113.

188. **Novotný, Karel:** Rozmístění manufakturní výroby v Čechách kolem r. 1790. [Mit russ. u. engl. Zsfass. Die Verteilung der Manufakturarbeit in Böhmen um das Jahr 1790.] In: Hospodářské dějiny. 11. 1983. S. 5—94.

189. **Schicht, Georg:** Geschichte der Familie Schicht und der Schicht-Werke. [Manuskript]. 1983. 93, 4, 45 S.

190. **Smutný, Bohumír:** Šest studií k dějinám Inářství na Trutnovsku. Trutnov: Texlen Trutnov 1983. 106 S., Abb. [6 Studien zur Geschichte des Flachsaues im Bezirk Trautenau.]

191. **Stehlíková, Dana:** Pražské zlatnické dílny v 15. století. [Mit dt. Zsfass.:] Prager Goldschmiedewerkstätten im 15. Jahrhundert. in: Archaeologia historica. 8. 1983. S. 267—285.

192. Hospodářsko-sociální vývoj severočeského hnědouhelného revíru v letech 1918—1938. [Mit dt. Zsfass.:] Ökonomisch-soziale Entwicklung im Nordböhmischen Braunkohlerevier in den Jahren 1918—1938. In: Slezský sborník. 81. 1983, 2. S. 98—115.

193. Die Währungsverhältnisse und die wirtschaftliche Entwicklung in den böhmischen Ländern in den Jahren 1469—1620. In: Sborník Národního muzea v Praze. Řada A. 37. 1983, 1. S. 1—64.

## VI. KIRCHE UND KONFESSIONSGESCHICHTE

194. **Bistřícký, Jan:** Písemnosti olomouckého biskupa Jindřicha Zdíka. [Mit russ. u. dt. Zsfass.:] Das Schriftgut des Bischofs von Olomouc [Olmütz] Heinrich Zdík. In: Sborník archivních prací. 33. 1983, 1. S. 32—74.

195. **Čáňová, Eliška:** Vývoj správy pražské arcidiecéze v době násilné rekatolizace Čech (1620—1671). [Mit russ. u. dt. Zsfass.:] Die Verwaltungsentwicklung der Prager Erzdiözese in der Zeit der gewaltsamen Rekatholisierung Böhmens (1620—1671). In: Sborník archivních prací. 35. 1985. S. 486—560.

196. **Čechura, Jaroslav:** Úřední knihy kláštera v Sedlci z období počátku 15. až konce 16. století. [Mit dt. Zsfass.:] Die Amtsbücher des Klosters Sedlec aus der Zeit vom Beginn des 15. bis zum Ende des 16. Jahrhunderts. In: Časopis Národního muzea. Řada hist. 152. 1983, 3/4. S. 114—130.

197. **Gollová**, Miroslava: K některým otázkám právního postavení církví v Československu ve dvacátých letech. [Mit dt. Zsfass.:] Zu einigen Fragen der rechtlichen Stellung der Kirche in der Tschechoslowakei in den 20er Jahren. In: Časopis Matice moravské. 102. 1983, 1/2. S. 43—54.
198. **Hovory** na nemocničním lůžku. Památce Dr. Jiřího Mrázka, CSc, vědce, terciáře františkána. Řím: Velehrad-Křest'anská kademie 1983. 127 S., 1 Portr. [Gespräche am Krankenbett. Zur Erinnerung an Dr. Jiří Mrázek, Gelehrten u. Mitglieds des Franziskanerordens.]
199. The precious **Legacy**. Judaic treasures from the Czechoslovak state collections. Ed. by David Altshuler. New York: Summit Books; Washington: Smithsonian Institution Travelling Exhibition Service 1983. 288 S., 220 Abb.
200. **Spurný**, František u. Metoděj Zemek: Listiny Českých bratří v Poznani 1507—1616. [Mit russ. u. dt. Zsfass.:] Die Urkunden der Böhmischen Brüder in Poznań (Posen) 1507—1616. In: Jižní Morava. 19 (22). 1983. S. 139—192.
201. **Stankovič**, Andrej: Význam Josefa Floriana. Mnichov: Opus Bonum 1983. 207 S., 1 Portr. [Die Bedeutung von Josef Florian.]
202. **Wagner**, Murray L.: Petr Chelčický. A radical separatist in Hussite Bohemia. Foreword by Jarold K. Zeman. Scottdale, Pens. Herald Press 1983. 219 S., Abb.

## VII. LITERATURGESCHICHTE, SPRACHGESCHICHTE

203. **Bauer**, Eva: Deutsche Entlehnungen im tschechischen Wortschatz des J. A. Comenius. Münster. 1983. 302 S.
204. **Bechyňová**, Věnceslava: Jurij Križanić a česká obrozená slavistika. [Jurij Križanić und die Slawistik der tschechischen Renaissance.] In: Československá slavistika/Literatura, folklór. 1983. S. 139—150.
205. **Chvatík**, Květoslav: Velký vypravěč Josef Škvorecký. [Der große Erzähler Josef Škvorecký.] In: Proměny. 21. 1984. S. 25—37.
206. **Fischer**, Otokar: Vom Übersetzen dichterischer Werke. In: Philologica Pragensia. 26. 1983, 2. S. 65—80.
207. **Hártl**, Heinz: Deutsche Romantiker und ein böhmisches Gut. Briefe Chr. Brentanos, Fr. C. von Savignys, A. von Arnims u. C. Brentanos von und nach Bukowan 1811. [Mit tschech. Zsfass.:] Němečtí romantikové a jedno panství v Čechách. Dopisy Chr. Brentana, Fr. C. von Savigny, A. von Arnim a C. Brentana z Bukovan a do Bukovan z roku 1811. In: Brünner Beiträge zur Germanistik u. Nordistik. 2. 1980. S. 139—165.
208. **Havel**, Václav: Šestnáct dopisů. Dopisy Olze, díl. II [Sechzehn Briefe. Die Briefe an Olza, Teil II.] In: Studie. 1983, 3/5. S. 230—279.
209. **Herman**, Karel: Československá historická slavistika v letech 1945—1980. [Die tschechoslowakische historische Slawistik in den Jahren 1945—1980.] In: Československá slavistika/Linguistika, historie. 1983. S. 221—232.
210. **Jayne**, Richard: Erkenntnis und Transzendenz. Zur Hermeneutik literarischer Texte am Beispiel von Kafkas „Forschungen eines Hundes“. München: Fink 1983. 116 S.
211. **Kaplan**, Karel: Cenzura v Československu 1945—1970. [Die Zensur in der Tschechoslowakei 1945—1970.] In: Studie. 1983. S. 461—479.
212. **Kiškin**, Lev Sergeevič: Češko-russkie literaturnye i kul'turno-istoričeskie kontakty. Razyskanija, issledovanija, soobščeniya. Moskva: Nauka 1983. 365 S., 44 Abb. [Die tschechisch-russischen literarischen, kulturellen u. geschichtlichen Kontakte.]

213. **Kolář, Jiří**: Očítý svědek. Deník z roku 1949. München: Jadrný 1983. 172 S., Abb. [Nebent.:] The Eye-witness. A diary from the year 1949.
214. **Král, Petr**: Le Surréalisme en Tchécoslovaquie. Choix de textes 1934—1968. Traduit du tchèque et présenté par Petr Král. Paris. 359 S., Abb.
215. **Kratochvíl, Antonín**: Literatura v zrcadle kulturní politiky v roce 1982. [Die Literatur im Spiegel der Kulturpolitik im Jahre 1982.] In: Studie. 1983, 3/5. S. 280—297.
216. **Kratochvíl, Antonín**: Literární scéna v Československu. Leden 1983 — duben 1984. [Die literarische Szene in der Tschechoslowakei. Januar 1983 — April 1984.] In: Studie. 1984. S. 384—399.
217. **Kussí, Peter**: Essays on the fiction of Milan Kundera. Ann Arbor: University Microfilms International 1983. III, 183 gez. Bl. New York, Phil. Diss. v. 1978.
218. **Mareček, Zdeněk**: Zu einigen Fragen der Hölderlin-Rezeption in Böhmen. In: Brüner Beiträge zur Germanistik u. Nordistik. 3. 1982. S. 99—110.
219. **Masářík, Zdeněk**: Ein Beitrag zur Deutschen Kanzleisprache in Olmütz im 15. und 16. Jh. [Mit tschech. Zfass.:] Příspěvek ke kancelářské němčině v Olomouci 15. a 16. stol. In: Brüner Beiträge zur Germanistik u. Nordistik. 1. 1977. S. 23—45.
220. **Měšťan, Antonín**: Česká literatura v české literatuře. [Die tschechische Literatur in der tschechischen Literatur.] In: Proměny. 20. 1983, 4. S. 51—62.
221. **\*Nikol'skij, Sergej Vasil'evič**: Češskaja literatura v kontekste slavjanskich literatur epochi nacional'nogo vozroždenija. [Die tschechische Literatur im Kontext der slawischen Literaturen während der Epoche der nationalen Wiedergeburt.] In: Literatura epochi formirovanija nacii v central'noj i jugovostočnoj Evrope. Prosveščenie. Nacionalnoe vozroždenie. Moskva. 1982. S. 97—121.
222. **Otáhal, Milan**: Ferdinand Peroutka: muž přítomnosti. [Ferdinand Peroutka: ein Mann der Gegenwart.] In: Svědectví. 18. 1983, 70/71. S. 339—390.
223. **Pražák, Emil**: K významu slovanských literárních památek českého původu v ruských rukopisech. [Zur Bedeutung slawischer Literaturdenkmäler tschechischen Ursprungs in russischen Handschriften.] In: Československá slavistika/Literatura, folklór. 1983. S. 13—20.
224. **\*Schamschula, Walter**: Zur Genese der altschechischen Ständesatire der Königgrätzer Handschrift. In: Studia Slavica in honorem viri doctissimi Olexa Horbatsch. Hrsg. von Gerd Freidhof u. a. Teil 4: Beiträge zur west- und süd-slawischen Philologie. München. 1983. S. 129—141.
225. **\*Schamschula, Walter**: The Contemporary Czech Historical Novel and Its Political Inspiration. In: East European Literature. Selected Papers from the Second World Congress for Soviet and East-European Studies. Hrsg. von Evelyn Bristol. Berkeley. 1982. S. 57—68.
226. **Sidonius**: Consolatio philosophiae hodierna. K Šestnácti dopisům Václava Havla. [Zu den Sechzehn Briefen Václav Havels.] In: Studie. 1983, 3/5. S. 209—229.
227. **Šimečka, Milan**: Náš soudruh Winston Smith. [Unser Genosse Winston Smith.] In: Svědectví. 18. 1983, 70/71. S. 249—268.
228. **Urbanec, Jiří**: Bezručovské bádání od roku 1967. [Mit russ. Zfass. Bezruč-Forschungen seit 1967.] In: Časopis Matice moravské. 102. 1983. S. 274—288.
229. **Wiesel, Elie**: The Golem. The story of a legend as told by Elie Wiesel and illustr. by Mark Podwal. Transl. by Anne Borchardt. [M. hebr. Hauptt.] New York: Summit Books 1983. 105 S., Abb.

## VII. THEATER, THEATERBAU

230. **Baarová**, Lída: Útěky. Život české herečky, jak jej, podle jejího vyprávění zapsal Josef Škvorecký. Toronto, Ont.: Sixty-Eight Publishers 1983. 319 S., Abb. [Fluchtwege. Das Leben einer tschechischen Schauspielerin.]
231. **Černý**, František u. Eva Kolarová: Sto let Národního divadla. Praha. 1983. 199 S., 24 Farbtaf., Abb. [100 Jahre Nationaltheater in Prag.]
232. Národnímu **divadlu**. Vklad zakladatelské generace. Uspoř. a úvod napsal Jarmil Burghauser. Autoři textových studií František a Václav Holzknecht. Praha. 1983. 117 S., 49 Abb., Noten [Für das Nationaltheater. Der Einsatz der Gründergeneration.]
233. **Droňáková**, Zora: Jozef Zítek. Národní divadlo a jeho tvůrce. Praha. 1983. 483 S., 24 Bildtaf., 1 Portr. [Josef Zitek. Das Nationaltheater u. sein Schöpfer.]
234. **Ivanov**, Miroslav: Požár Národního divadla aneb příliš mnoho náhod. Praha. 1983. 225 S., 32 Abb. auf Taf. [Der Brand des Nationaltheaters oder all-zuviele Zufälle.]
235. **Makovská**, Jana: České profesionální divadlo. Období od osmdesátých let 18. století do počátků šedesátých let 19. století. Praha. 1983. 134 S. [Mschr. autogr.] [Das tschechische professionelle Theater im Zeitraum von den 80er Jahren des 18. bis zum Beginn der 60er Jahre des 19. Jahrhunderts.]
236. **Rybařík**, Václav: Základní kameny Národního divadla v Praze. [Mit dt. Zsfass.:] Die Grundsteine des Nationaltheaters in Prag. In: Časopis Národního muzea. Řada hist. 152. 1983, 3/4. S. 180—204.
237. **Storočnica** českého divadla. <Vzt'ahy medzi českým a slovenským divadlom.> (Zost. a úvod napsal Rudolf Mrlian.) (Bratislava:) Tatran 1983. 84 S., 39 Bildtaf. [Das hundertjährige Jubiläum des tschechischen Nationaltheaters. Die Beziehungen zwischen dem tschechischen u. dem slowakischen Theater.]
238. **Pacovský**, Jaroslav: Historie budovy Národního divadla. Praha: Panorama 1983. 158 S., 79 Abb. auf Taf., Abb. [Baugeschichte des Nationaltheaters in Prag.]

## IX. KUNSTGESCHICHTE. ARCHITEKTUR

239. **Adlerová**, Alena: České užité umění. 1918—1938. Praha. 1983. 262 S., 220 z. T. farb. Abb. [Tschechische Gebrauchs-Kunst. 1918—1938.]
240. **Čechura**, Jaroslav: Patrová kaple a nejstarší části kláštera ve Vyšším Brodě. [Mit dt. Zsfass.] Die Doppelkapelle und die ältesten Teile des Klosters von Hohenfurt. In: Umění. 31. 1983, 4. S. 317—333.
241. **Gorsen**, Peter: Alfred Hrdlička. „Blake and Füssli“. 47 Zeichnungen. 2. September bis 31. Oktober 1983. Frankfurt a.M.: Timm Gierig 1983. 68 S., 47 z. T. farb. Abb.
242. **Griffiths**, Antony u. Gabriela Kesnerová: Wenceslaus Hollar. Prints and Drawings from the Collections of the National Gallery, Prague and the British Museum, London. London: British Museum 1983. 88 S., 122 Abb., 1 Portr.
243. **Hejdová**, Dagmar, František Frýda, Pavel Šebesta u. Eva Černá: Středověké sklo v Čechách. [Mit dt. Zsfass.:] Mittelalterliches Glas in Böhmen. In: Archaeologia historica. 8. 1983. S. 243—266.
244. **Kašíčka**, František u. Bořivoj Nechvátal: K počátkům středověké architektury v jihozápadních Čechách — Radomyšl u Strakonice. [Mit dt. Zsfass.:] Zu den Anfängen der mittelalterlichen Architektur in Südwestböhmen — Radomyšl [Radomischl] bei Strakonice [Strakonitz]. In: Umění. 31. 1983, 3. S. 193—213.

245. **Kotalík**, Jiří: Karel Souček. Data a svědectví o jeho cestě životem a uměním. 1983. 233 S., 120 z. T. farb. Abb., 1 Portr. [Karel Souček. Daten u. Zeugnisse zu seinem Lebensweg u. Künstlerwerdegang.]
246. **Krčálová**, Jarmila: Česká renesanční schodiště. [Mit dt. Zsfass.:] Die Treppen der böhmischen Renaissance. In: *Umění*. 31. 1983, 2. S. 97—117.
247. **Krsek**, Ivo: Turecké motiva v barokním sochařství a malířství Čech a Moravy. [Türkische Motive in der barocken Bildhauerei und Malerei Böhmens und Mährens.] In: *Časopis Slezského muzea*. Sér. B. 32. 1983, 3. S. 226—235.
248. Alfred **Kubin** <1877—1959> im Ulmer Museum, 4. September bis 16. Oktober 1983. Red.: Peter Baum. Linz: Neue Galerie der Stadt Linz 1983. 90 S., Abb.
249. 8 **Künstler** aus Prag in München. Václav Boštík, Vladimír Bouník, Hugo Demartini, Milan Grygar, Magdalena Jetelová, Stanislav Kolibal, Karel Malich, Adriana Šimotová. München, 27. Mai—26. Juni 1983. Red.: Paula Domzalski u. Walter Storms. München: Kulturreferat der Landeshauptstadt München 1983. 31 S., Abb.
250. **Kuthan**, Jiří: Počátky a rozmach gotické architektury v Čechách. K problematice cisterciácké stavební tvorby. Praha. 1983. 375 S., 180 Abb., 22 graph. Darst., 3 Tab. [Anfänge u. Blüte der gotischen Architektur in Böhmen. Zur Problematik der Baukunst der Zisterzienser.]
251. **Merhautová**, Anežka u. Dušan Třeštík: Romanské umění v Čechách a na Moravě. Praha. 1983. 362 S., 299 z. T. farb. Abb. [M. russ. u. dt. Zsfass.:] Die romanische Kunst in Böhmen u. Mähren.
252. \* **Myl'nikov**, Aleksandr Sergeevič: Češskoe barokko kak istoriko-kul'turnyj fenomen. Problematika i zadači izučeniya. [Der böhmische Barock als kulturgeschichtliches Phänomen. Problematik und Aufgaben der Forschung.] In: *Slavjanskoe barokko. Istoriko-kul'turnye problemy epochi*. Moskva. 1979. S. 99—131.
253. **Pešina**, Jaroslav: Raně byzantský figurální motiv v evropském středověkém umění. [Mit dt. Zsfass.:] Ein frühbyzantinisches Figuralmotiv in der europäischen und böhmischen mittelalterlichen Kunst. In: *Umění*. 31. 1983, 4. S. 289—306.
254. **Piša**, Vladimír: Dům čp. 548 na Starém Městě pražském. Nový pohled na stavební a urbanistický vývoj. [Mit dt. Zsfass.:] Das Haus NC 548 in der Prager Altstadt. Eine neuer Aspekt der baulichen und urbanistischen Entwicklung. In: *Archaeologica Pragensia*. 4. 1983. S. 277—298.
255. **Poche**, Emanuel: Česká královská koruna. [Mit dt. Zsfass.:] Die böhmische Königskrone. In: *Umění*. 31. 1983, 6. S. 473—489.
256. **Poche**, Emanuel [u. a.]: Praha středověká. Architektura, sochařství malířství, umělecké řemeslo. Praha. 1983. 780 S., 8 Farbtaf., zahlr. Abb. [Das mittelalterliche Prag. Architektur, Bildhauerei, Malerei, Kunstgewerbe.]
257. Im **Schatten** des Faschismus. Graphiken von Josef Čapek u. a. aus der Zeit von 1933—1938. Mit einem Vorwort von Josef Reding. Gesamtkonzeption: Ulrich Grochtmann. 2. erw. Aufl. Dortmund. 1983. 168 S., Abb.
258. **Slaviček**, Lubomír: Příspěvky k dějinám nostické obrazové sbírky. (Materiálle k českému baroknímu sběratelství.) [Mit engl. Zsfass. Beiträge zur Geschichte der Gräfllich Nostitzschen Bildergalerie. (Materialien zur böhmischen Sammeltätigkeit der Barockzeit.)] In: *Umění*. 31. 1983, 3. S. 219—243.
259. **Švácha**, Rotislav: Adolf Loos a česká architektura. [Mit dt. Zsfass.:] Adolf Loos und die tschechische Architektur. In: *Umění*. 31. 1983, 6. S. 490—513.
260. **Vacková**, Jarmila: Čtyřicáté výročí úmrtí historika umění Eugena Dostála. [Mit dt. Zsfass.:] Der vierzigste Todestag des Kunsthistorikers Eugen Dostál. In: *Časopis Matice moravské*. 102. 1983. S. 289—296.

## X. MUSIKGESCHICHTE

261. **Catalog** of the Lititz Congregation Collection. Ed. by Robert Steelman. Chapel Hill: The University of North Carolina Press 1981. 488 S.
262. **Kurfürst**, Pavel: Violininstrumente „Da Braccio“ im volkstümlichen Instrumentarium auf dem Gebiet der Tschechoslowakei, In: Časopis Moravského muzea. Vědy společenské. 68. 1983. S. 233—251.
263. **Ludová**, Jitka: Schönbergovi žáci v Čechách. [Mit dt. Zsfass.:] Schönbergs Schüler in Böhmen. In: Hudební věda. 20. 1983. S. 322—343.
264. **Mahler**, Gustav: Unbekannte Briefe. Hrsg. von Herta Blaukopf. Mit Beiträgen von Kurt Blaukopf [u. a.] Wien, Hamburg. 1983. 256 S., 2 Bild- u. Faks.-Taf.
265. **Pešek**, Jiří: Z pražské hudební kultury měšťanského soukromí před Bílou horou. [Mit dt. Zsfass.:] Zur privaten Musikkultur des Prager Bürgertums vor dem Jahre 1620. In: Hudební věda. 20. 1983. S. 242—256.
266. **Sehnal**, Jiří: Harmonie na Moravě 1750—1840. [Mit dt. Zsfass.:] Harmoniemusik in Mähren 1750—1840. In: Časopis Moravského muzea. Vědy společenské. 68. 1983. S. 117—148.
267. **Sehnal**, Jiří: Hudba u brněnských Augustiniánů v 18. století. [Mit dt. Zsfass.:] Musik bei den Augustinern in Brünn im 18. Jh. In: Hudební věda. 20. 1983. S. 227—241.
268. **Straková**, Theodora: Vokálně polyfonní skladby na Moravě v 16. a na začátku 17. století. [Polyphonische Vokalkompositionen in Mähren im 16. und zu Beginn des 17. Jhs.] In: Časopis Moravského muzea. Vědy společenské. 68. 1983. S. 149—180.
269. **Trojan**, Jan: Missa pastoralis boemica Josefa Schreiera. (K vánoční hudbě 18. století na moravě.) [Mit dt. Zsfass.:] Missa pastoralis boemica von J. Schreier. Zur Weihnachtsmusik des 18. Jhds in Mähren. In: Hudební věda. 20. 1983. S. 41—59.

XI. WISSENSCHAFTSGESCHICHTE,  
KULTURGESCHICHTE

270. **Fischer**, Karl A. F.: Die Astronomie und die Naturwissenschaften in Mähren. In: Bohemia. 24. 1983. S. 19—103.
271. **Hrzal**, Ladislav u. Jakub Netopilík: Ideologický boj ve vývoji české filozofie, <2., přeprac. a dopln. vyd.> Praha. 1983. 455 S. [Der ideologische Kampf in der Entwicklung der tschechischen Philosophie.]
272. **Hyršlová**, Květa: Die ČSR als eines der Hauptzentren der deutschen antifaschistischen Kultur in den Jahren 1933—1939. Der gemeinsame Kampf zur Verteidigung der Kultur. In: Historica. 22. 1983. S. 183—229.
273. **Hyršlová**, Květuše: Das germanistische Vermächtnis Otokar Fischers. In: Philologica Pragensia. 26. 1983. S. 94—107.
274. **Kudělka**, Milan: Pojetí teorie československé slavistiky v období 1945—1961. [Konzeption einer Theorie der tschechoslowakischen Slawistik in der Zeit von 1945—1961.] In: Slovanský přehled. 1983, 2. S. 97—114.
275. **Kultur** und Tradition. Festschrift für Prof. Dr. Dr. Sc. Otakar Nahodil. Hrsg. von Karel Macha. Mit Beiträgen von Edda Ducci [u. a.] München. 1983. 361 S., 1 Portr.
276. **Slapnicka**, Helmut: Rechtsgeschichte als Lehrgegenstand an den Prager Universitäten von der Thunischen Studienreform bis zum Untergang Österreichs. In: Die böhmischen Länder zwischen Ost und West: Festschr. für Karl Bosl zum 75. Geb. Hrsg. von F. Seibt. München, Wien. 1983. S. 184—214.